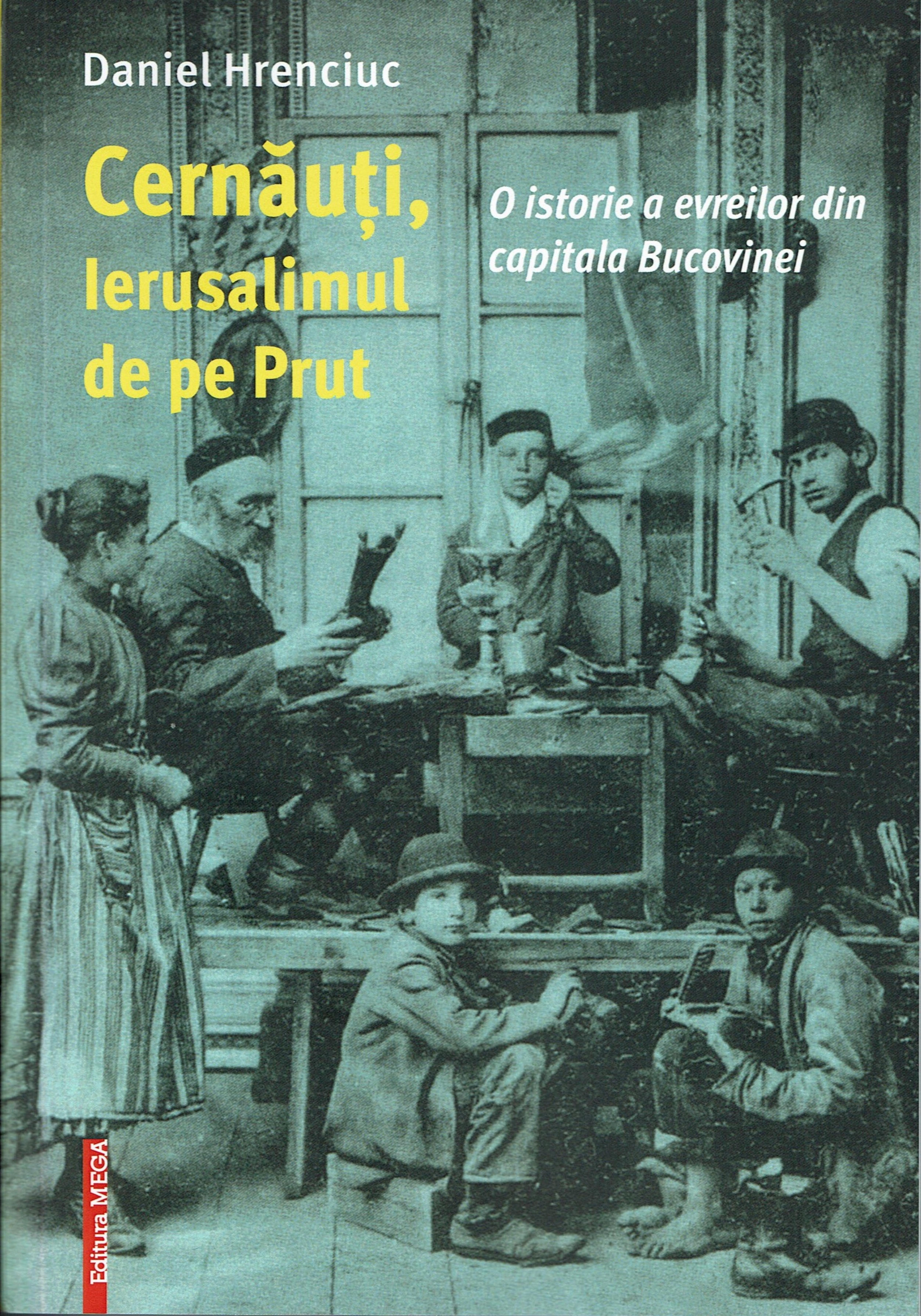

Daniel Hrenciuc

Cernăuți, Ierusalimul de pe Prut

*O istorie a evreilor din
capitala Bucovinei*

Timp de 144 de ani, Cernăuțiul a înregistrat multiple metamorfoze care i-au schimbat complet înfățișarea urbanistică, compoziția etnică, opțiunile în plan edilic, economic și estetic, cunoscând evoluții spectaculoase, precum și momente de adâncă cumpănă socială marcate de pierderi de vieți omenești datorate epidemiiilor de holeră, războaielor, crizelor economice, antisemitismului, naționalismului, fascismului și comunismului.

Asemenea Ierusalimului ajuns *centrul lumii*, Cernăuțiului a devenit, într-un interval temporal dat, un centru urban, intelectual, religios și cultural, centrul Bucovinei mult vizitat, căutat, studiat și cercetat. El reprezintă, în continuare, un punct de atracție fascinant pentru toți cei care au făcut parte, într-un fel sau altul, dintr-o lume unde Estul se intersecta cu Vestul sau pentru cei care se simt atrași – încă – de fama sa, drept pentru care este recunoscut sub sintagma de *Ierusalimul de pe Prut*. În acest context, sintagma de *Czernowitz* este sugestivă pentru demersul de față, și aceasta nu numai pentru comunitățile etno-confesionale germanofone (germanii, austriecii și evreii, în mod evident), ci chiar și pentru românii și ucrainenii integrați în cultura central-europeană specifică capitalei Bucovinei.

Ajuns un centru urban comparabil cu Lembergul și cu Cracovia, păstrând proporțiile de rigoare, Cernăuțiul și-a construit și consolidat renumele de capitală spirituală, intelectuală și religioasă a Bucovinei, găzduind un număr impresionant de sinagogi, biserici de diferite rituri creștine și locașuri de cult aparținând mozaicilor și creștinilor de rituri diverse, într-o atmosferă unică, specifică spațiului central-european.

Există suficient de multe similarități în evoluția Cernăuțiului care justifică și întrețin renumele de *Ierusalimul de pe Prut*. Farmecul Cernăuțiului este cu adevărat unic pentru toți cei care, într-un fel sau altul, au avut de-a face cu el. Cernăuțiul a fost, „die goldene Stadt” („orașul de aur”, sintagmă aleasă consacrată și utilizată frecvent în perioada austriacă în cazul metropolei cehe Praga), în epoca Habsburgică, „liniștită și plină de împliniri”.

